

Dyrektywa OOŚ – wyzwania i perspektywy w świetle
dotychczasowych doświadczeń oraz opublikowanej ostatnio
propozycji nowelizacji ustawy

OOŚ jako narzędzie zrównoważonego rozwoju

Francesco La Camera, Ministerstwo Środowiska, Włochy
lacamera.francesco@minambiente.it

Odpowiedzialność za opinie wyrażone w niniejszej prezentacji ponosi autor, a opinie nie muszą być zgodne ze stanowiskiem Organizacji, dla których autor pracuje, lub z którymi współpracuje.

Pytanie

- Niemal 25 lat doświadczenia OOS często pokazywało (przynajmniej w moim kraju) niewłaściwy margines technicznej swobody działania, z niepożądanymi skutkami politycznej swobody działania.
- OOS musi zmierzyć się z poważnymi trudnościami by zapewnić spójność i efektywność, w różnych kontekstach podejmowania decyzji.
- Także udział publiczny był relatywnie nieefektywny, a tendencją jest zawsze by skrócić czas procesu konsultacji.
- Istnieją dowody na wzrastającą liczbę przypadków spraw wnoszonych do sądów.

Odpowiedź

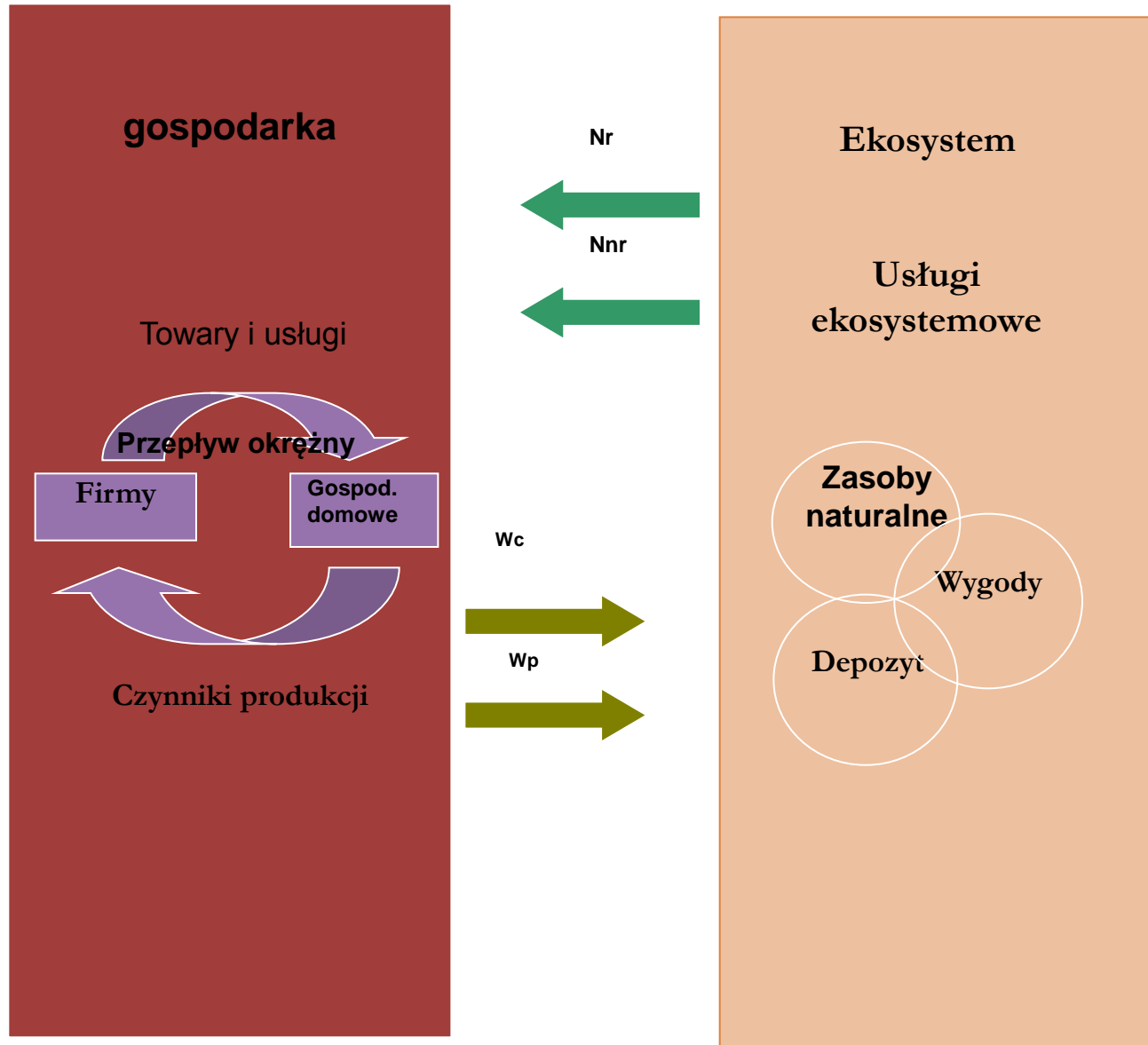
- Czy proponowana zmiana Dyrektywy to dobra odpowiedź?
- To efektywne narzędzie dla zrównoważonego rozwoju

Ocena środowiskowa i kontekst ekonomiczny / środow.

- Kontekst, w którym operuje OOŚ podważa efektywność jej procedur
- W dużej mierze zależy to od dominującej wizji świata
- Wizję świata postrzega się tu jako związek między gospodarką i ekosystemem.
- Konwencjonalna OOŚ odzwierciedla pre-analityczną wizję związku między **gospodarką** a **ekosystemem**, w której rozważa się dwa odrębne sektory lub, być może, ekosystem jako część całości (gospodarka)

Pogląd gospodarczy (neo – klasycystyczny)

OOŚ narzędziem wydajności

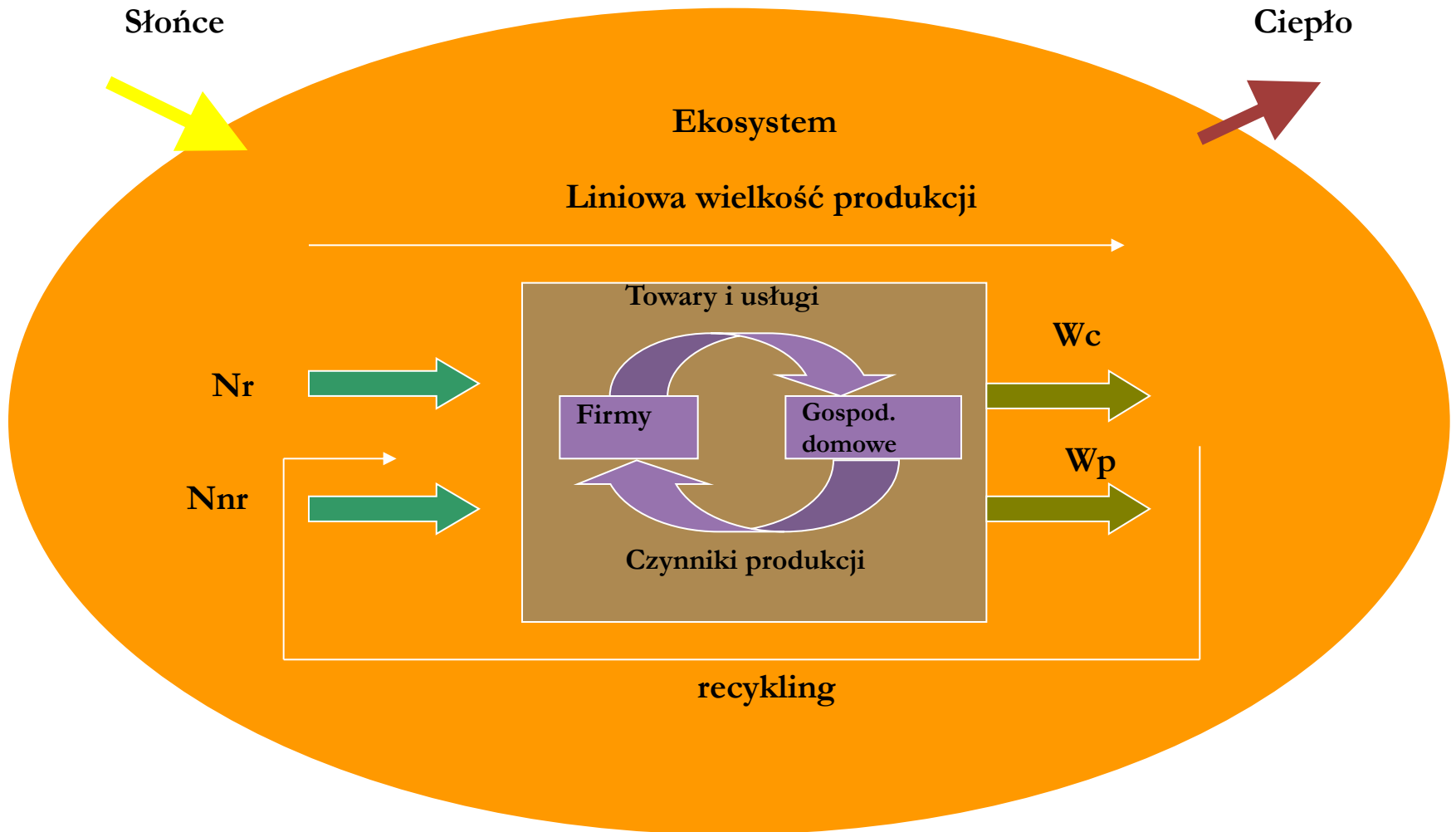
- Internacjonalizacja aspektów środowiskowych na rynku nastąpi po spełnieniu dwóch warunków:
  - a) gdy możliwa będzie ocena fizycznego oddziaływania – i jego konsekwencji - produkcji na jakość środowiska;
  - b) gdy możliwe będzie oszacowanie wartości pieniężnej takich zmian.
- Ocena środowiskowa, umożliwiająca udział publiczny powstała jako narzędzie zwiększenia wydajności procesu podejmowania decyzji.

Wydajność i zrównoważony rozwój?

- Zależności pomiędzy środowiskiem, a innymi systemami charakteryzują się coraz większym stopniem złożoności, ponieważ gospodarcze, środowiskowe, instytucjonalne i społeczne systemy wzajemnie wpływają na siebie oraz nie zawsze możliwe jest określenie z pewnością ich przyszłego rozwoju.
- Wydajność nie gwarantuje rozwoju zrównoważonego (skala i rozkład)
- Metoda konwencjonalnej OOS powinna zostać zrewidowana w świetle wizji pre-analitycznej, wg której gospodarka jest częścią całości (ekosystemu)

Pogląd gospodarczy (ekonomia ekologii)

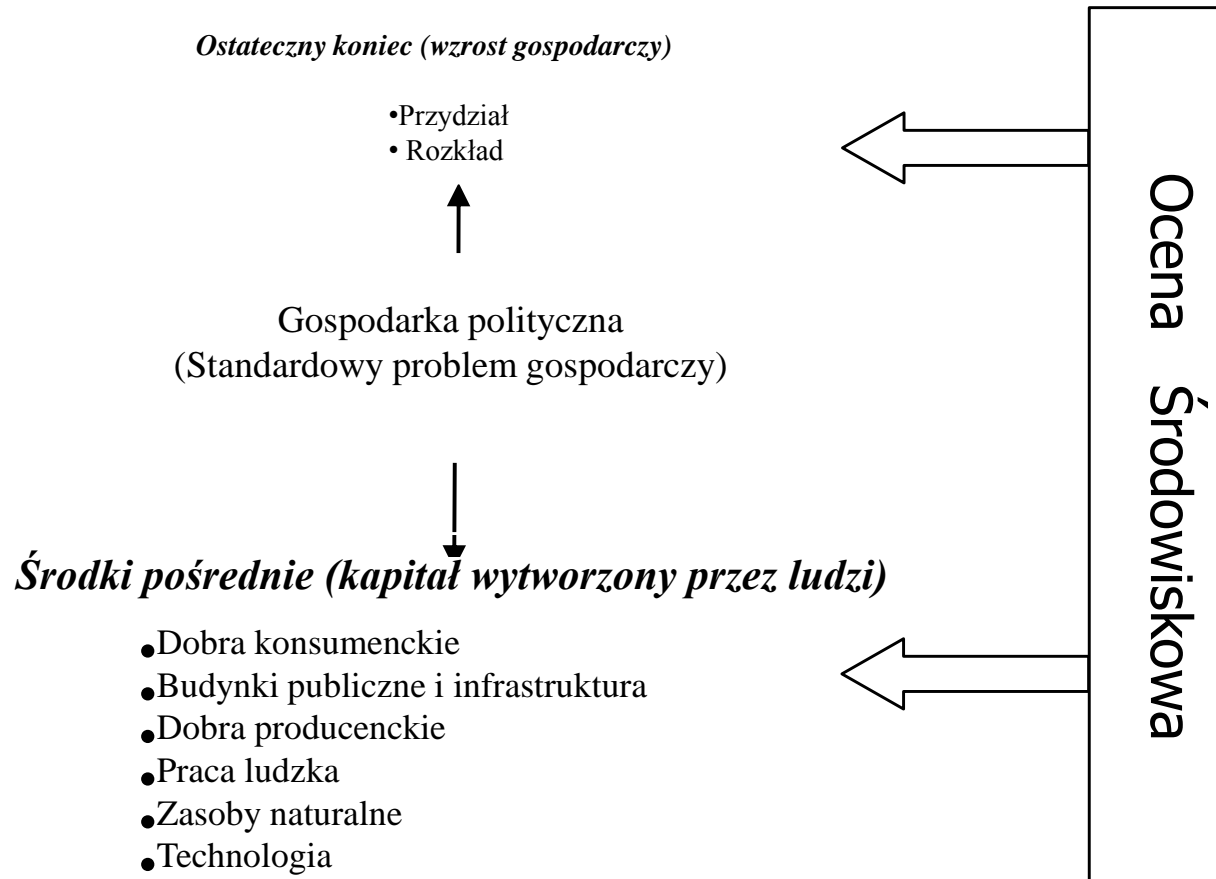

Wydajność i skala

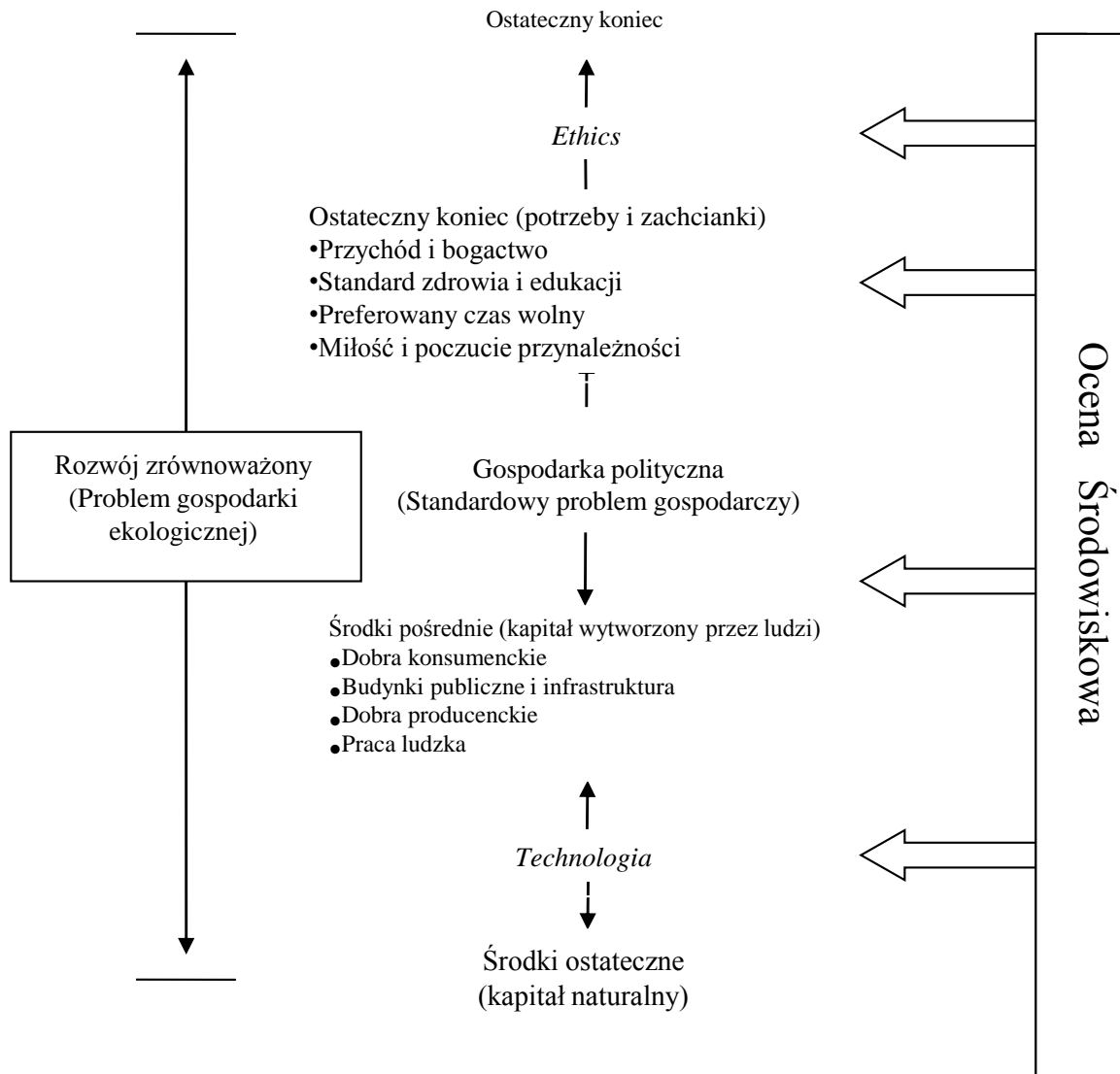

- Zajęcie się conceptami skali i rozkładu prowadzi do skupienia się na potrzebie ciągłej poprawy jakości życia (rozwój) jako usankcjonowanej aspiracji każdej istoty ludzkiej.
- Wzrost odnosi się do ilości towarów i usług wyprodukowanych i sprzedanych na rynkach (ekonomia centralna do ekonomii głównego nurtu), i musi zostać powstrzymany abyśmy mogli zachować zdolność ekosystemów do podtrzymywania życia, co będzie mieć pozytywne skutki dla całego społeczeństwa. Rozwój odnosi się szerzej do jakości życia i dobrobytu, można do niego zawsze dążyć, z celem utworzenia bardziej sprawiedliwego społeczeństwa, na poziomie globalnym.

Ocena środowiskowa a gospodarka tradycyjna

Ocena środowiskowa a gospodarka ekologiczna

Rozwój zrównoważony wymaga zmiany kulturowej

- Prawdziwe pytanie to, czy pojęcie wspólnego dobra należy pozostawić rynkowi czy udziałowi publicznemu.
- OOŚ może lepiej sprawdzić się i być efektywną jeśli rzeczywistość ekologiczna wyrażona poprzez teorię rozwoju zrównoważonego zdominuje zarówno działania intelektualne jak i konkretne.
- Społeczeństwo powinno brać udział w najważniejszych decyzjach strategicznych dotyczących skali i aspektów rozkładu (jakości).

Rozwój zrównoważony wymaga zmiany kulturowej

- Istniejąca i proponowana Dyrektywa OOŚ nie są narzędziami rozwoju zrównoważonego

Proponowane zmiany

- Nowy akapit powinien zostać dodany do preambuły:
“Ocena oddziaływania na środowisko mogłaby być bardziej efektywna gdyby działały Strategie Rozwoju Zrównoważonego, na poziomie krajowym i regionalnym, zapewniając odpowiednią skalę i aspekty redystrybucyjne gospodarki tak, by były głównymi zasadami dla wszystkich kolejnych ocen.”

Proponowane zmiany

- W artykule 3, ust. 1 po słowach: *„Ocena wpływu na środowisko określa, opisuje i ocenia we właściwy sposób dla każdego indywidualnego przypadku i zgodnie z art. 4-11”* następujące słowa: *„spójność i wkład w cele rozwoju zrównoważonego,*

Proponowane zmiany

- W artykule 8, ust. 1, lit. (a) po słowach: „*w tym opis głównych środków*” wstawić słowa: „*aby zmniejszyć napływ materiałów i energii, które zasilają proces gospodarczy i związaną z nim produkcję odpadów,*”
- W załączniku IV – Informacje, do których odnosi się art. 5.1, ustęp 4, na początku wstawić słowa: „*Analiza rzeczywistych przepływów materiałów i energii które zasilają projekt i związaną z nim produkcję odpadów i*”

.. .. . więcej

ELSEVIER

Contents lists available at [ScienceDirect](http://www.sciencedirect.com)

Ecological Economics

journal homepage: www.elsevier.com/locate/ecolecon

Analysis

Promise and shortcomings of a green turn in recent policy responses to the “double crisis”

Olivia Bina ^{a,c,*}, Francesco La Camera ^{b,1,2}

ROZDZIAŁ 2
*Skala działań
gospodarczych i
opodatkowanie
środowiskowe*
Francesco La Camera
i Aldo Ravazzi Douvan

(Istotne problemy
opodatkowania
środowiskowego)

The Aarhus Convention at Ten

Interactions and Tensions between
Conventional International Law and EU
Environmental Law

Edited by Marc Pallemmaerts

ROZDZIAŁ 1
*Gospodarka, ekologia
i demokracja ochrony
środowiska*
Francesco La Camera

(Interakcje i napięcia między
międzynarodowym prawem
zwyczajowym i prawem ochrony
środowiska UE)